

Indledende beskrivelse

Denne byggevejledning gælder både højbede (uden bund) og plantekasser (med bund).

Indhold

Biohøvlede lister (22x44mm) skåret på mål (længde og brede minus 4,5 cm)
Montageskruer 4,2x42mm A4 rustfri/syrefast
BIOBYG - skilt
Evt. lægte til indvendig afstivning

Værktøj

- skruemaskine
- bor Ø 4mm
- plus det løse

Til bund

Lister (sandsynligvis 29x29mm) i bedets længde minus 9,5 cm
Bund (lægter eller brædder) i bedets brede minus 9,5 cm

Trin for Trin (side 1 af 3)

For at undgå synlige skruehoveder i det øverste lag bygges Hertugindemodellen (hvis det er muligt) på hovedet. Altså fra toppen og ned mod bunden.

- De fire lister (to sider og to ender), man ønsker som øverste lag (de pæneste), udvælges og lægges med den pæneste side ned mod et fladt underlag. Listerne placeres så én ende af hver liste udgør ét hjørne.

- To sider og to ender placeres oven på første lag, således at hjørnerne kommer i forbandt (overlap) med første lag. Listerne i andet lag fastskrues i første lag, min. 10 cm fra hver ende og med passende mellemrum på midten. Husk at forbore med et bor Ø 4mm.

- Hjørnerne skrues fast med én skrue pr. hjørne. Det gøres ikke midt i hjørnet men ind mod midten af bedet, ca 15mm inde på hver liste. Dette mindsker risikoen for at listen flækker.

OBS: Det er efterfølgende kun nødvendigt at fastskruer hjørnerne for hvert 3. lag.

OBS: skruerne er 42mm lange (i praksis 41mm) og 2 lag lister er 44mm tykke (i praksis 45mm) så man skal være lidt opmærksom når man monterer skruer i det første lag. Skruehovedet skal være glat med listen men ikke mere end det.

Trin for Trin (side 2 af 3)

OBS: når bedet bliver længere end 100 cm, bliver det efterhånden nødvendigt også at bruge skruer midt på siderne.

- Flere lag monteres til den ønskede højde er opnået.
- Hvis Hertugindebedet er langt, bredt og højt bliver det efterhånden nødvendigt at lave en afstivning indvendigt i bedet. Hvis det er nødvendigt er der materiale (lægter og skruer) til dette i pakken i pakken. Der skæres to stykker lægte der fastskrues lodret på hver sin side. Og der skæres et stykke lægte i bedets indvendige bredde som fastskrues på de to lodrette lægter. Er højbedet meget langt (over 250 cm) og meget højt (over 49 cm) kan det være nødvendigt med flere indvendige afstivninger.
- Puds siderne og øverste kant med sandpapir, korn 80-120.
- Sæt skilt på.

Bund

Hvis der skal bund i Hertugindebedet fastskrues de to lister på siderne. Listerne placering bestemmer bundens højde. Bunden (lægter eller brædder) lægges løst oven på listerne. Materialerne til bunden er udvalgt så man næsten aldrig skal save men næsten altid kan få det til at passe ved at vende og vælge. Skulle der til slut være nogle millimeters mellemrum hist og her lægges en gammel avis eller et stykke fiberdug i bunden.

Når bunden passer, skrues det midterste bræt fast i begge ender i listerne.

OBS: Man må endelig ikke lave bunden for tæt – der skal være 1-2 mm luft mellem hvert bræt. Bunden udvider sig når der kommer jord på og det kan i helt særlige tilfælde trykke så meget at plantekassen går i stykker. Hvis man synes der er lidt mange mellemrum kan man blot lægge en gammel avis eller et stykke fiberdug i bunden.

Hjul eller fødder

Byggevejledning til montering af hjul og fødder findes i deres egen byggevejledning

Trin for Trin (side 3 af 3)

OBS:

Selvom Hertuginde modellen laves i biohøvlet liste, vil der alligevel være en millimeter eller halvlande unøjagtighed hist og her. Man har selv en del indflydelse på resultatet og hvis man til slut bruger 10 minutter med en pudsemaskine, får man meget finish for en lille indsats.

At listerne er "biohøvlet", betyder at der kan være forskellige mærker, afvigelser osv. Men der vil altid være minimum 1 side og 1 ende der er pæn og holder mål. Er der en side eller en ende der afviger fra normen, kan den vendes ind i bedet.

Der skal altid skal forbores Ø 4mm før skruerne skrues i. At forborer betyder – i denne sammenhæng - at der bores et hul igennem den liste der skal fastholdes (men ikke i den liste hvor skruen skal skrues fast).

Rustfri og syrefaste skruer (A4) er meget "blødere" end almindelige skruer og de kan derfor nemt "overskrues" – knække. Det går når man har øvet sig lidt og det kan også hjælpe hvis man bruger momentindstillingerne på skruemaskinen eller en slagskruemaskine.

Nogle lister er skæve. De oprettes nemt ved at montere dem i den ene ende og så rette dem op løbende hen mod den anden ende.

Se også video under byggevejledning.

Listerne er lufttørret egetræ og det er et udendørsmateriale. Man skal derfor ikke lade dem ligge i dage eller uger i sit opvarmede værksted. De slår sig og bliver vanskeligere at bygge med.

Træet kan frit oliebehandles eller males. Det har dog ingen betydning for levetiden der forventes at være 15 + år.